

fillings. It is snowy-white and partly milky due to partial dehydration. Single crystals of laumontite have prismatic habits. The lower water content is proved by chemical analysis (tab. 2).

Less frequent and youngest zeolite in association is chabasite. Chemical analysis revealed that it is a highly calcareous variety revealed also by its dehydration curve.

The zeolite mineralization on the locality may be related to post-magmatic processes in the Cerová vrchovina area. The whole zeolite assemblage is characteristic by highly calcareous varieties whereas the content of mono- and bivalent exchangeable cations, mainly of sodium, is low.

Preložil I. Varga

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

Eduard Plško: Spôľahlivosť analytických výsledkov získaných rozličnými analytickými metódami (Bratislava 23. 6. 1983)

Úvod referátu obsahoval prehľad parametrov hodnotiacich výkonnosť rozmanitých analytických metód, a to z hľadiska základných aj ekonomických parametrov. V centre pozornosti bola správnosť analytických výsledkov získaných najbežnejšími postupmi používanými v analytickej geochemii. Zároveň sa uvažovalo o možných vplyvoch pôsobiacich na chybu tohto parametra.

Na príklade spektrochemickej analýzy stopových prvkov v granitoidných horninách sa skúmal vplyv prípravy kalibračných štandardov, pracovníka a experimentálneho zariadenia na správnosť výsledku. Zistilo sa, že pri medzilaboratórnom porovnávaní výsledkov najväčšie odchýlky spôsobuje ľudský faktor, kým vplyvy vychádzajúce z rozdielov v príprave kalibračných štandardov sú menšieho významu a vplyv experimentálneho zariadenia sa prakticky neprejavuje. V súvislosti s možnosťou porovnávať výsledky získané na

rozličných pracoviskách sa poukázalo na závažný nedostatok mnohých geochemických prác, v ktorých nie je dostatočne opísaná, resp. citovaná analytická metodika, a preto nemožno hodnotiť spoľahlivosť prezentovaných výsledkov, a tým aj hodnovernosť záverov.

Ďalej sa porovnali výsledky analýz vybranej sady vzoriek vykonaných emisnou optickou mikroskopiou s budením v elektrickom oblúku a pomocou indukčne viazanej plazmy, atómovou absorpčnou spektroskopiou a s použitím fluorescencie röntgenových lúčov. Z priemerných hodnôt, ako aj z regresnej korelačnej analýzy vyplýva, že nemožno robiť všeobecné závery týkajúce sa systematickej chyby jednotlivých postupov, pretože tá sa môže od prvku k prvku meniť.

Záverom možno konštatovať, že zhoda výsledkov roztokových metód je lepšia ako pri postupoch využívajúcich priamo práškovú vzorku, ale tie zas môžu byť výhodnejšie z ekonomického hľadiska. Preto pri voľbe analytického postupu treba vychádzať z komplexného chápania príslušnej analytickej problematiky.